

Naziv predmeta: **PRIVREDNI SISTEM**

Akaderske osnovne studije

Druga godina (zimski semestar)

Fond časova: 3P + 2V

Ciljevi izučavanja predmeta: Analiza složenih (među)zavisnosti privredno-sistemskih mehanizama i institucija i njihovog uticaja na društveno-ekonomsku uspješnost.

Program predmeta:

- **Privredni sistemi i uporedna analiza** – Osnovno određenje i definisanje privrednog sistema. Pojam i predmet komparativne analize savremenih privrednih sistema. Grupisanje (tipologija) privrednih sistema. Vrednovanje uspješnosti privrednih sistema. Metodi komparativne analize privrednih sistema.
- **Uporedna analiza osnovnih odrednica privrednog sistema** – Svojina. Donošenje odluka. Motivacije. Koordinacioni mehanizam.
- **Privredni sistem i ekonomska politika** – Osnovni koncept ekonomske politike. Ciljevi, instrumenti i mjere ekonomske politike.
- **Ekonomske funkcije države i ekonomija javnog sektora** – Osnovne specifičnosti, oblasti i slabosti vršenja ekonomskih funkcija države. Formiranje „tražnje“ za javnim sektorom i ekonomskim funkcijama države. Formiranje ponude javnog sektora.
- **Nedostaci tržišnog mehanizma i uloga države** – Monopoli i njihovo regulisanje. Eksterni efekti i aktivnost države. Javna dobra i javna potrošnja. Proizvodnja sa opadajućim troškovima i rastućim prinosima. Preraspodjela dohotka i uloga države. Moderna tržišna privreda i nova uloga države. Razvijene tržišne privrede u aktuelnim uslovima.
- **Tradicionalna i nova makroekonomska politika** – Velika depresija. Velika depresija: problemi i ideje. Keynesijanska politika. Monetizam. Teorija racionalnih očekivanja i ekonomska politika. Teorija ekonomije ponude i rezultati ekonomskih programa. Sporovi i dodirne tačke u debati o makroekonomskoj politici.
- **Prvi rezultati tranzicije na tržišnu privredu** – Očekivana i neočekivana kretanja u procesu tranzicije privreda Istočne i Centralne Evrope. Restrikcija domaćeg kredita – zamke konvencionalnog stabilizacionog programa. Odnos između ekonomske stabilizacije, dinamike i rasta.
- **Komparativna analiza uspješnosti savremenih privrednih sistema** – Privredni rast. Efikasnost. Stabilnost. Otvorenost. Raspodjela. Standard i kvalitet života.

Literatura:

- Bajec, J., Joksimović, Lj., Savremeni privredni sistemi, Ekonomski fakultet, Beograd, 2010. (obavezna)
- Gregory, P., Stuart, R., The Global Economy and Its Economic Systems, South-Western, USA, 2015. (šira)
- Doyle, E., The Economic System, John Wiley & Sons Ltd, England, 2005. (šira)

Oblici provjere znanja i ocjenjivanja

1. Aktivnost na vježbama (seminarski radovi, studije slučaja, eseji i dr.) – 10 poena
2. Kolokvijum – 45 poena
3. Završni ispit – 45 poena

Ishodi učenja

Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da:

- Objasni uticaj privredno-sistemskih institucija na društveno-ekonomsku uspješnost;
- Grupiše različite tipove privrednih sistema;
- Analizira osnovne determinante privrednih sistema (svojina, donošenje odluka, motivacija i koordinacioni mehanizam);
- Razlikuje tržišnu privredu od „komandne“ (centralno-planske);
- Raspravlja o ekonomskim funkcijama države;
- Ocjenjuje domete tradicionalne i nove makroekonomske politike;
- Kritikuje rezultate tranzicije na tržišnu privredu;
- Upoređuje uspješnost savremenih privrednih sistema na bazi relevantnih kriterijuma (privredni rast, efikasnost, stabilnost, otvorenost, raspodjela, standard i kvalitet života).